

Lars-Arne Sjöberg

Avfall - resurs eller problem?

Avfall - resurs eller problem?

[Titelsida](#)

[INLEDNING](#)

[LÄMNA SLIT OCH SLÄNGSAMHÄLLET](#)

[REGERINGEN VILL GYNNA MINDRE SLIT OCH](#)

[SLÄNG 1](#)

[LAGSTIFTNING](#)

[VÅRT AVFALL](#)

[AVFALLSTRAPPAN](#)

[PRODUCENTANSVARET](#)

[VÅRT AVFALL OCH VÅR ÅTERVINNING](#)

[BIOLOGISK ÅTERVINNING](#)

[ENERGIÅTERVINNING](#)

[CIRKULÄR EKONOMI1](#)

[EXEMPEL PÅ AVFALLSHANTERING](#)

[FARLIGT AVFALL](#)

[DEPONIER 1](#)

[FRAMTIDENS AVFALL](#)

[TABELLBILAGA](#)

[REFERENSER](#)

[Impressum](#)

Lars-Arne Sjöberg

Avfall - resurs eller problem?

Tidigare utgivna böcker av samme författare:

1. Sverigedemokraterna - inifrån och utifrån.
2. ...och den ljusnande framtid är vår?!? - Vad vet vi och vad tror vi om framtiden
3. Lever vi av räntan eller tär vi på kapitalet? Att hushålla med jordens resurser.
4. Nya Sverige och de nya svenskarna - Mångfaldens möjligheter och utmaningar
5. Vårt dagliga bröd giv oss idag - Kommer maten att räcka till?
6. Fossil energi måste ut - Vad kommer i stället?
7. Nu blir vi digitaliserade - Vi blir 1:or och 0:or.
8. Framtidshopp eller klimatångest? - Himmel eller helvete?
9. Såga, bränna, koka eller....? - Skogen en guldgruva
10. 193 spännande forskningsnyheter
11. Året är 2050 - I väntan på katastrofen eller.....
12. Avfall - resurs eller problem?

Bild framsidan:

<https://pixabay.com/sv/photos/skr%C3%A4p-str%C3%B6-papperskorgen-sopor-143465/>

© 2020 Lars-Arne Sjöberg

Förlag: BoD - Books on Demand

Tryck: BoD – Book on Demand, Norderstedt, Tyskland
Alla rättigheter förbehålls

INLEDNING

Påven Franciskus har uppmanat oss att sluta med slit- och slängkulturen genom att återanvända, förbruka mindre och begränsa resurserna från icke-förnyelsebar materia och energi. Så låt oss göra som påven säger och tänka grönare i vår vardag¹.

Vi måste ändra *köp, slit och släng* till *köp, slit och återvinn*.

Köp, slit och släng, ett talesätt myntat 1960 av Lena Larsson. Hon var en svensk [inredningsarkitekt](#), känd som företrädare för en för sin tid okonventionellt vardagsvänlig familjemiljö och för det på 1960-talet moderna *slit-och-släng*-idealet.

Vi måste betrakta avfall som en resurs och en råvara. Det enda som vi med gott samvete kan kalla avfall är det som vi ofta benämner deponi.

Vi måste arbeta för en cirkulär ekonomi, som handlar om att öka resurseffektiviteten i samhället och ta oss bort från linjära processer till mera cirkulära kretslopp där ett företags restprodukter kan vara ett annat företags råvara².

Ett stort problem är dock att vi själva, politikerna och kanske ännu mer våra myndigheter tänker och arbetar med enskilda frågor och saknar helhetsperspektiv. Våra statliga myndigheter är skapade enligt gamla mönster och är tyvärr att likna vid *stuprörmyndigheter*.

Mycket av det vi äger är utsatt för olika förändringar av mode och gruppptryck. Kläder och elektronikprodukter är typexempel på detta. Elektronikprodukterna är skapade så att de går sönder inom en viss tid för att locka (läs: tvinga) oss att köpa nytt³.

Lagen

Lagen beskriver avfall som *varje föremål, ämne eller substans som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.*

Hushållsavfall är avfall från privatpersoner, men också liknande avfall från till exempel kontor, restauranger och skolor.

Alla farliga ämnen som fanns i de produkter som vi köpte, de finns också i avfallet vi lämnar efter oss. Om avfallet inte tas omhand på ett riktigt sätt kan det skada både människor och miljön. Men det mesta av de värdefulla ämnen som fanns i det vi köpte en gång, de finns också i avfallet. Därför återvinns mycket av vårt avfall, antingen som material, som humus och näring eller som energi.

Skräp som slängs i naturen (eller på stadens gator) riskerar att läcka farliga ämnen. Det mesta tar också väldigt lång tid att bryta ner⁴:

- Glas – 1 miljon år
- Plast – 450 år (då återstår ändå skadliga mikrobiter av plast)
- Aluminium – 200-500 år
- Plastbestruket papper – 5 år
- Fimpar – 1-5 år
- Papper – 6 månader

1. http://natgeo.se/natur/klimatforandringar/sa-fixar-du-klimatet#cxrecs_s
2. <http://www.ikem.se/kurser-moten/almedalen-2015/notiser-fran-almedalen/slit-och-slang-har-blivit-kop-och-slang>
3. <https://urskola.se/Produkter/183844-Sanningen-om-konsumtion-Slit-och-slang>
4. <https://www.sopor.nu/fakta-om-sopor/vad-aer-avfall/>

LÄMNA SLIT OCH SLÄNGSAMHÄLLET

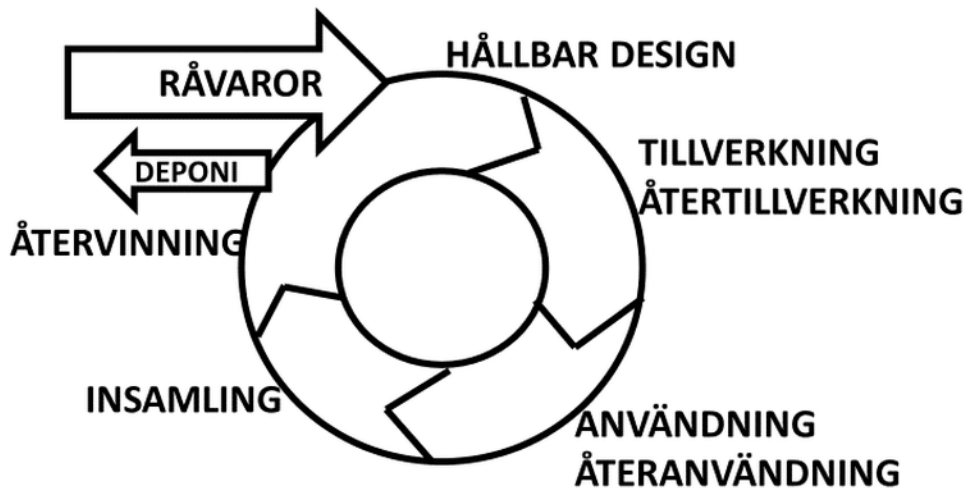
Vi måste tänka lite mer långsiktigt även när vi köper årets julklappar till våra nära och kära.

Linjär ekonomi

Vi har haft en linjär ekonomi där vi tar resurser från naturen, producerar, konsumerar och kastar bort. Detta kan inte fortsätta. Det är oansvarigt för kommande generationer och det är oacceptabelt om vi ska ta klimatfrågan på allvar.

Cirkulär ekonomi

Med en cirkulär ekonomi måste både materiella och naturliga kretslopp fungera. Det man tar från naturen är ett lån som vi ska ge tillbaka.

Detta innebär:

- Hållbar användning av naturresurser.
- Effektiv användning av material och energi.
- Att minimera avfall.

När naturresurser blir utarmade och därmed dyrare blir nödvändigt att röra sig mot en cirkulär ekonomi. En industri kan använda en annan industris avfall som resurs och därmed minska materialanvändningen.

För att utveckla den cirkulära ekonomin är det viktigt att hantverkare och serviceverkstäder kan ta ansvar för att diskmaskiner, cyklar, skor, kläder m.m. kan användas lite längre och inte kastas bort.

Två exempel:

- En bläckstråleskrivare inköpt för c:a 500 kr gick sönder efter två månader. Vid serviceverkstaden sa de att den lagar vi inte och gick efter en ny på lagret. Alternativet

var att på kundens bekostnad göra en felsökning för 850 kr.

- En fem år gammal diskmaskin gick sönder, men serviceverkstaden ansåg att den är ingen idé att laga.

H&M bränner tonvis med kläder

Uppdrag Granskning har rapporterat att H&M 2016 brände 19 ton med nyproducerade kläder. Detta motsvarar 50 000 par jeans.

Enligt H&M handlar det om kläder som skadats av mögel eller fukt under transporten så att de inte längre går att sälja. En del innehåller för höga halter av farliga kemikalier. Företaget räknar med att 2020 sluta använda farliga kemikalier. Då ska inga sådana kläder behöva brännas.

Vid tillverkningen förorsakar ett par jeans cirka nio kilo koldioxidutsläpp och förbrukning av 20 000 liter vatten. Vid tillverkningen. Dessutom förorenas 700.000 liter vatten så att alla arter som lever i vattnet dör.

Utrustning

Istället för att återvinna slänger svenska företag utrustning för 3,2 miljarder varje år. Dessutom står utrustning värd över 32 miljarder oanvänt hos företagen¹.

Enligt PS Auction är den främsta anledningen till att företagen struntar i att sälja utrustningen vidare att det upplevs vara för krångligt.

- *Vår undersökning visar att det finns ett glapp mellan ord och handling hos företagen. Trots en god attityd till miljö och begagnatmarknaden kör många i samma hjulspår och slänger saker som de annars skulle få stora belopp för om de sålde utrustningen vidare, säger Per Henriksson, vd för PS Auction i en presskommentar.*